

Під час розробки стратегії управління ризиком на підприємстві необхідно визначити дії, що відносяться до ризикових, оцінити можливі результати. Після цього необхідно виявити можливі ризики за напрямками та оцінити їх за видами, визначити ймовірність збитку, встановити допустимий рівень ризику. Попереднє рішення аналізується, оцінюється рівень ризику, і у випадку бажаного ефекту – розробляються заходи, спрямовані на зменшення рівня ризику до необхідних прийнятних значень.

Список використаних джерел:

1. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. - 784 с.
2. Клейнер Г.Б. Предприятие в нестабильной экономической среде: риски. Стратегии, безопасность / Г.Б. Клейнер, В.А. Тамбовцев, Р.М. Качалов; под. общ. ред. С.А. Панова. - М.: ОАО «Изд-во «Экономика», 1997.-228с.
3. Петренко Л.М. Взаємозв'язок фінансової безпеки та фінансової стійкості підприємства / Л.М. Петренко // Економіка та підприємництво: [зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. / відп. ред. І.В. Луняк]. – К.: КНЕУ, 2010. – Вип. 24. - С.226-234.

Тарасенко І.О., д.е.н., професор,

Коваль Р.П., студент,

Київський національний університет технологій та дизайну

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки важливим завданням є розробка системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Особливо ця проблема загострилася останнім часом, коли Україна переживає

складний період, що характеризується дестабілізацією політичної та економічної ситуації в країні, трансформаційними процесами, пов'язаними з подоланням кризових явищ в усіх сферах. Крім того, на рівень фінансово-економічної безпеки впливають також такі фактори, як: недосконалість чинного законодавства, тривала світова криза, низька інвестиційна привабливість, втрата ринків через зниження рівня конкурентоспроможності. Все це створює певні загрози для підприємств, які можуть призвести до втрати платоспроможності, збитковості чи навіть банкрутства.

У вітчизняній і зарубіжній науковій літературі велика увага приділяється дослідженню сутності ризиків і загроз, що впливають на фінансову безпеку підприємства. Однак поки не існує єдиної методологічної бази визначення результативності методів управління фінансово-економічною безпекою підприємства. До недоліків існуючих методик [1, 2] необхідно віднести те, що вони не дають можливість досить повно оцінити всі аспекти процесу управління фінансово-економічною безпекою підприємства, а лише ретроспективну оцінку, або ж є досить складними для практичного використання на сучасних підприємствах.

Відсутність єдиного підходу до управління фінансово-економічною безпекою підприємства обумовлює необхідність систематизації та обґрунтування методологічних принципів діагностики основних чинників, формування системи показників та вибору методів оцінювання економічної безпеки підприємства. У зв'язку з цим актуальності набувають наступні невирішені частини загальної проблеми: формування складових механізму управління економічною безпекою підприємства; теоретичне обґрунтування підходів і принципів комплексної діагностики чинників, результативності та ефективності управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Теоретичні основи розробки механізмів управління економічною безпекою підприємства відображені в працях вітчизняних та зарубіжних авторів, таких як: Т. Васильців, О. Барановський, І. Бланк, К. Горячева, Т. Гладченко, О. Грунін, М. Єрмошенко, Р. Кириченко, Т. Клебанова, Г. Клейнер,

Г. Козаченко, А. Ляшенко, А. Могильний, Є. Олейников, В. Ортинський, Р. Руденський, В. Тамбовцев, А. Шеремет, В. Шлемко, В. Шликов та ін. Однак, залишаються дискусійними питання вибору методів управління цим економічним явищем та розроблення методики діагностики.

Головна мета управління фінансово-економічною безпекою підприємства – забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому. Важливою складовою економічної безпеки підприємства є фінансова безпека.

Необхідність комплексного підходу до формування фінансової безпеки підприємства, що забезпечує захист його фінансових інтересів в процесі розвитку, обумовлює її виділення в самостійний об'єкт управління в загальній системі фінансового менеджменту. У цьому зв'язку виникає необхідність більш докладного розгляду сутності поняття "фінансова безпека підприємства" та виявлення його найбільш характерних особливостей.

Аналіз наукової літератури з даного питання дозволив узагальнити і доповнити сутнісні характеристики фінансової безпеки підприємства наступним чином [3]: (1) Фінансова безпека є одним з основних елементів економічної безпеки підприємства; (2) Фінансова безпека може бути охарактеризована за допомогою комплексу кількісних і якісних параметрів фінансового стану, що відображають рівень його захищеності від зовнішніх і внутрішніх загроз; (3) Фінансова та економічна безпека нерозривно пов'язані між собою категорії, що дозволяє поєднати ці поняття в єдиному визначенні – фінансово-економічної безпеки; (4) Показники фінансової безпеки повинні мати порогові значення, за якими можна судити про рівень фінансової стійкості підприємства; (5) Об'єктом забезпечення фінансово-економічної безпеки виступає сформований комплекс пріоритетних фінансових та економічних інтересів підприємства, які потребують захисту в процесі здійснення діяльності; (6) Основою формування фінансово-економічної безпеки підприємства є ідентифікація реальних та потенційних загроз внутрішнього і зовнішнього характеру його фінансовим та економічним інтересам, які

доцільно упорядкувати за рівнем зниження небезпеки (наприклад, з використанням методу Парето), починаючи з тих, що призводять до найбільш відчутних за розміром і наслідками збитків; (7) Найважливішою цільовою спрямованістю системи *ФЕБП* є створення необхідних передумов для його стійкого розвитку в короткостроковому і довгостроковому періоді.

В системі фінансового менеджменту доцільно виокремити підсистему управління фінансовою безпекою підприємства, до основних цільових орієнтирів якої слід віднести: забезпечення сталого економічного розвитку підприємства, досягнення основних цільових параметрів діяльності при збереженні ліквідності та певного рівня фінансової незалежності, необхідних для підтримки його стійкості в поточному періоді; нейтралізація негативного впливу кризових явищ економіки, навмисних дій конкурентів та інших "недружніх" структур; формування адекватної системи обліку фінансових потоків і підвищення ефективності системи контролю; залучення і використання позикових коштів за оптимальною вартістю; контроль прийняттого рівня боргового навантаження; запобігання випадкам халатності, шахрайства, а також умисних дій персоналу у відносинах з контрагентами, а також іншим фінансовим порушенням; розробка та впровадження системи постійного моніторингу фінансового стану підприємства з метою раннього діагностування кризових явищ та ознак банкрутства.

До функцій управління фінансово-економічною безпекою в умовах стабільного існування підприємства відносять [4]: 1. Формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень; 2. Проведення аналізу стану фінансової та економічної безпеки підприємства; 3. Розробка системи планування *ФЕБП*; 4. Створення системи внутрішнього контролю *ФЕБП*.

Таким чином, зміст поняття фінансової безпеки можна визначити як граничний рівень його фінансового захисту від реальних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, який визначається кількісними та якісними параметрами його фінансового стану, з урахуванням формування

комплексу пріоритетних фінансових інтересів та створення системи необхідних фінансових передумов сталого розвитку в короткостроковому і довгостроковому періоді за умови постійного моніторингу фінансової безпеки і формування комплексу превентивних і контрольних заходів.

Список використаних джерел

1. Економічна енциклопедія. В 3 т. Т.2 / За ред. С.В.Мочерного. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.

2. Андрєєва Т. Є. Аналіз економічної безпеки діяльності підприємства як економічної категорії / Т. Є. Андрєєва, Т. Е. Петровська, І. Г. Грицькова // Коммунальное хозяйство городов : научно-технический сборник. – 2009. – № 87. – С. 219–224.

3. Сорокина О.Н. Содержание финансовой безопасности предприятия / О.Н. Сорокина // Российское предпринимательство. – 2012. - № 14 (212). – С. 74-80.

4. Слизкая В.П. Управление финансовой безопасностью предприятия в условиях нестабильности / В.П. Слизкая // Проблемы современной экономики. – 2007. – № 4 (24). // <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=1761>

Маляр Д. В., к.е.н., доцент,

Університет митної справи та фінансів

ДВОЇСТА РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПРОЦЕСАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Корпоративний сектор є основою економіки будь-якої країни, оскільки більшість середніх та великих підприємств, як правило, мають корпоративну природу – це акціонерні товариства, товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю, об'єднання підприємства в корпорації. В сьогоденні поза всяких